

УДК 342.9

СЕГМЕНТАЦІЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗМЕЖУВАННЯ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ В УКРАЇНІ

Дем'ян СМЕРНИЦЬКИЙ,
кандидат юридичних наук, заступник директора
Державного науково-дослідного інституту
Міністерства внутрішніх справ України

АНОТАЦІЯ

У статті проводиться дослідження поділу науково-технічної діяльності на відповідні, притаманні їй сегменти, які чітко розмежуються за чинним законодавством України. Здійснено аналіз нормативно-правових актів стосовно науково-технічних досліджень та розробок. Розглянуто такі види науково-технічної діяльності, як фундаментальні та прикладні дослідження, а також науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи. Крім того, запропоновано три рівні сегментації науково-технічної діяльності. Визначено, що більш детальну сегментацію науково-технічної діяльності можна проводити за Переліком наукових спеціальностей. Також визначено спеціалізовані сегменти науково-технічної діяльності та зазначено, що додаткова сегментація науково-технічної діяльності може проводитися за відповідними галузями промислового виробництва.

Ключові слова: науково-технічна діяльність, сегментація, науково-дослідна робота, дослідно-конструкторська робота.

SEGMENTATION OF SCIENTIFIC AND TECHNICAL ACTIVITIES AND DELINEATION OF LEGISLATION IN UKRAINE

Demian SMERNYTSKYI,
Candidate of Law Sciences, Deputy Director
of the State Research Institute
of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine

SUMMARY

The article deals with the division of scientific and technical activities into corresponding segments that are clearly distinguishable according to the current legislation in Ukraine. The analysis of regulatory and legal acts concerning scientific and technical research and development was carried out. Such forms of scientific and technical activity as fundamental and applied research as well as research and development work are considered. In addition, three levels of segmentation of scientific and technical activity are proposed. It is determined that a more detailed segmentation of scientific and technical activities can be carried out in the list of scientific specialties. Also identified are specialized segments of scientific and technical activities and noted that additional segmentation of scientific and technical activities can be conducted in the relevant industries of industrial production.

Key words: scientific and technical activity, segmentation, research work, research and development work.

Постановка проблеми. Науково-технічна діяльність та впровадження результатів наукових досліджень і технічних розробок у суспільне життя відіграє ключову роль у економічному добробуті держави та її громадян. Тому належне адміністративно-правове регулювання науково-технічної діяльності сприяє результативному проведенню науково-дослідних робіт, дослідно-конструкторських робіт та ефективному впровадженню нових технічних рішень та технологій у виробництво відповідної продукції.

Актуальність теми дослідження підтверджується станом нерозкритості теми щодо адміністративно-правового регулювання науково-технічної діяльності, в тому числі її сегментації та розмежування за законодавством України.

Стан дослідження. Науковий аналіз проблем правового регулювання наукової та науково-технічної діяльності здійснювали численні вчені. Серед них необхідно назвати, таких як: Р.В. Неколяк, О.В. Скоробагатько, А.С. Кобець, А.А. Манжула, С.О. Мосьондз, В.М. Савищенко, Н.І. Процюк, Н.П. Христинченко, О.В. Ядранська, Н.І. Яценська та ін.

Мета та завдання статті – дослідження сегментації науково-технічної діяльності та розмежування за законодавством України.

Викладення основного матеріалу. Досліджуючи питання сегментації науково-технічної діяльності та розмежування її за законодавством України, насамперед необхідно розглянути Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [1]. До сегментів науково-технічної діяльності першого рівня можна віднести визначені ст. 1 Закону [1] наукову діяльність, науково-педагогічну та науково-організаційну діяльність. Ці сегменти є складовими частинами науково-технічної діяльності та тісно взаємодіють під час забезпечення науково-технічних досліджень та розробок.

Як зазначає Е. В. Колісніченко, за своєю спрямованістю, за безпосереднім відношенням до практики окремі науки розділяють на фундаментальні і прикладні. Завданням фундаментальних наук є пізнання законів, що керують поведінкою і взаємодією базисних структур природи, суспільства й мислення. Безпосередня мета прикладних наук – застосування результатів фундаментальних наук для вирішення не тільки пізнавальних, але й соціально-практичних проблем. Тому тут критерієм успіху служить не тільки досягнення істини, але й міра задоволення соціального замовлення. На стику прикладних наук і практики розвивається особлива галузь досліджень – розробки, що переводять результати прикладних наук у форму техно-

логічних процесів, конструкцій, промислових матеріалів тощо [2, с. 21].

Тобто відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [1] можна визначити сегментами науково-технічної діяльності другого рівня фундаментальні та прикладні дослідження як види наукової діяльності. Крім того, до сегментів третього рівня науково-технічної діяльності пропонується віднести науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання, які визначені ст. 1 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [1].

І якщо науково-дослідну роботу можна вважати видом фундаментальних та прикладних досліджень, то дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням наукових і науково-технічних знань до стадії практичного їх використання можна визначити як види особливої форми досліджень – розробки, яка, як зазначає Е.В. Колісніченко, виникла на стику прикладних наук і практики.

Науково-дослідні (НДР) та дослідно-конструкторські роботи (ДКР) мають і своє чітке нормативне регулювання.

Так, проведення науково-дослідних робіт регламентується Національним стандартом України ДСТУ 3973-2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення» [3], а дослідно-конструкторських робіт – Національним стандартом України ДСТУ 3974-2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення» [4].

Реєструються науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи відповідно до встановлених порядків реєстрації та обліку як відкритих, так і засекречених робіт. Порядки визначаються Постановою Кабінету Міністрів України від 31 березня 1992 року № 162 «Про державну реєстрацію науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій» [5]; Постановою Кабінету Міністрів України від 10.03.94 № 155 «Про державний облік засекречених науково-дослідних, дослідно-конструкторських розробок і дисертацій» [6]; Порядком державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій [7], який затверджений наказом Міністерства освіти і науки України від 27 жовтня 2008 року № 977 та зареєстрований в Міністерстві юстиції України 6 квітня 2009 року за № 312/16328; Порядком державного обліку секретних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій [8], який затверджено наказом Міністерства освіти і науки України від 09.06.2009 № 494 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України 8 липня 2009 року за № 606/16622.

Як ми бачимо, правила виконання науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт встановлені у нормативно-правових та нормативних документах. Стосовно проектно-конструкторських, дослідно-технологічних, технологічних, пошукових та проектно-пошукових робіт, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інших робіт, пов'язаних з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання, зазначимо, що норми щодо їх проведення чітко не встановлені та їх виконання регулюється

загальними нормативно-правовими документами для забезпечення науково-технічної діяльності або нормативними документами у певних галузях виробництва.

З метою належної організації виконання зазначених основних видів науково-технічної діяльності нами пропонується віднести проектно-конструкторські та технологічні роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням наукових і науково-технічних знань до стадії практичного їх використання в сфері науково-технічної діяльності до різновиду дослідно-конструкторських робіт та забезпечити зміни та доповнення до ДСТУ 3974-2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення» [4]. Також необхідно враховувати, що згідно з п. 5.1.1 цього ДСТУ, ДКР є складовою частиною єдиного інноваційного процесу «наука – техніка – виробництво», під час виконання якої реалізують результати НДР або набуті знання і досвід у технічній документації для створення дослідних зразків продукції, що передують її серійному виробництву. Основним завданням ДКР є розроблення нової науково-технічної продукції і модернізація тієї, що вже є, а також технології її виробництва. Отже, ми, мабуть, зробили цілком правильний висновок, що проектно-конструкторські та технологічні роботи, виготовлення дослідних зразків тощо необхідно розглядати як різновид дослідно-конструкторської роботи.

Пошукові та проектно-пошукові роботи варто віднести до різновиду науково-дослідних робіт (прикладних робіт) та під час їх виконання регламентуватися ДСТУ 3973-2000 «Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення» [3], враховуючи і той факт, що до НДР належать відповідно до п. 5.1.2 ДСТУ фундаментальні, пошукові та прикладні дослідження.

Також до сегментів науково-технічної діяльності третього рівня можна віднести проведення науково-технічних досліджень у рамках дисертаційних робіт.

Проведення дисертаційних досліджень та присудження наукових ступенів регламентується низкою нормативно-правових актів, а саме: Законом України «Про вищу освіту» [9]; Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність» [1]; Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261 [10]; Положенням про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів, яке затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309 [11]; Положенням про спеціалізовану вчену раду, яке затверджене наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.09.2011 № 1059 [12]; Порядком присудження наукових ступенів, який затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами) [13]; наказом МОН України від 12.01.2017 р. № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації» [14]; наказом МОН України від 14.01.2016 № 13 «Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам» (зі змінами) [15]; наказом МОН України від 17.10.2012 № 1111 «Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України» [16]; наказом МОН України від 17.10.2012 р. № 1112 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук» [17]; наказом МОН України від 14.07.2015 № 758 «Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів» [18]; наказом МОН України від 14.09.2011 № 1059 «Деякі питання при-

судження наукових ступенів і присвоєння вчених звань» [19] та ін.

Крім того, на наше переконання, більш детальну сегментацію науково-технічної діяльності можна проводити за Переліком галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти [20], який затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266. Зазначеним Переліком як таких технічних наук не визначено, натомість визначено галузі знань та найменування спеціальностей. Не всі найменування спеціальностей у відповідній галузі знань можна віднести до технічних наук, зокрема, і низка галузей знань не відноситься до технічних наук. Отже, спробуємо виокремити саме ті галузі знань та найменування спеціальностей, які, на наш погляд, відносяться до технічних наук, а саме:

Механічна інженерія: прикладна механіка; матеріалознавство; галузеве машинобудування; авіаційна та ракетно-космічна техніка; суднобудування; металургія.

Електрична інженерія: електроенергетика, електротехніка та електромеханіка; енергетичне машинобудування; атомна енергетика; теплоенергетика; гідроенергетика.

Автоматизація та приладобудування: автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології; метрологія та інформаційно-вимірвальна техніка; мікро- та наносистемна техніка.

Хімічна та біоінженерія: хімічні технології та інженерія; біотехнології та біоінженерія; біомедична інженерія.

Електроніка та телекомунікації: електроніка; телекомунікації та радіотехніка; авіоніка.

Виробництво та технології: харчові технології; технології легкої промисловості; технології захисту навколишнього середовища; гірництво; нафтогазова інженерія та технології; видавництво та поліграфія.

Інформаційні технології: інженерія програмного забезпечення; комп'ютерні науки та інформаційні технології; комп'ютерна інженерія; системний аналіз; кібербезпека.

Архітектура та будівництво: можна виокремити як спеціальність, що має технічний складник, будівництво та цивільну інженерію.

Воєнні науки, національна безпека, безпека державного кордону як технічні науки визначають лише спеціальність – озброєння та військова техніка.

Транспорт: річковий та морський транспорт; авіаційний транспорт; залізничний транспорт; автомобільний транспорт; транспортні технології (за видами).

Звісно, цей перелік є дещо умовним, адже у сучасному світі спеціальностей стає дедалі більше та вони можуть стосуватися одночасно як науково-технічного напрямку, так і інших наукових напрямів.

Більш уточненим переліком, який визначає технічний напрям досліджень, є Перелік наукових спеціальностей, за якими здійснюється підготовка наукових кадрів, проводяться захисти дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата наук (доктора філософії) і доктора наук, присуджуються наукові ступені і присвоюються вчені звання [21], який затверджено наказом Міністерства освіти і науки від 14 вересня 2011 року № 1057 та зареєстровано в Міністерстві юстиції України від 30 вересня 2011 року за № 1133/19871. До технічних наук відносяться: прикладна геометрія, інженерна графіка та ергономіка; стандартизація, сертифікація та метрологічне забезпечення; технічна естетика; ергономіка; матеріалознавство; тертя та зношування в машинах; технологія машинобудування; динаміка та міцність машин; діагностика матеріалів і конструкцій; процеси механічної обробки, верстати та інструменти; процеси та машини обробки тиском; зварювання та споріднені процеси і технології; процеси фізико-технічної обробки та ін.

Крім того, спеціальності, за якими присуджується науковий ступінь з технічних наук, визначені не тільки в розділі технічних наук, а і в інших, таких як:

– Фізико-математичні науки, наприклад, механіка деформованого твердого тіла; механіка рідини, газу та плазми; фізика ядра, елементарних частинок і високих енергій та ін.;

– Біологічні науки – біотехнологія;

– Геологічні науки – геологія металевих і неметалевих корисних копалин;

– Сільськогосподарські науки – сільськогосподарські меліорації;

– Філологічні науки – структурна, прикладна та математична лінгвістика;

– Медичні науки – трансплантологія та штучні органи; біомеханіка;

– Психологічні науки – психологія праці; інженерна психологія;

– Військові науки, наприклад, радіоелектронна боротьба, способи та засоби; інженерне обладнання театрів воєнних дій; озброєння і військова техніка та ін.;

– Національна безпека, наприклад, інформаційна безпека держави; пожежна безпека; оперативно-розшукова діяльність та ін.

Порівнюючи Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти та Перелік наукових спеціальностей, слід зазначити, що вони відрізняються, хоча можна провести відповідні паралелі. Так, Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, більш узагальнений. Це й зрозуміло, наведений перелік формувався під впливом потреби ринку праці в державі, розвитку різних господарських сфер діяльності суспільства та економіки, а також пріоритетних напрямів розвитку держави на майбутнє, враховуючи довгострокові прогнози з розвитку сфер господарської діяльності, експортно-імпортних відношень тощо. Як зазначено вище, спеціальності, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, стають дедалі більш універсальними у певній галузі суспільних відносин та поєднують у собі низку відповідних наукових напрямів.

Перелік наукових спеціальностей формується на основі виокремлення певних напрямів у науковій діяльності та дослідженнях, зокрема, в технічних науках. Доволі значна деталізація наукових спеціальностей у технічних науках свідчить про їх складність та розгалуженість, а також про значне коло науково-технічних питань, які необхідно вирішувати за допомогою науково-технічних досліджень.

Отже, формування Переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та Переліку наукових спеціальностей мають різну природу та джерела їх формування.

На нашу думку, ці два переліки обов'язково мають бути взаємопов'язаними та перебувати у певній залежності один від одного. Не можна окремо розвивати наукову діяльність та сфери господарської діяльності суспільства. У разі їх окремого розвитку країна отримує значні «перекося» у своєму розвитку. Так, за успішного розвитку сфери підготовки фахівців у вищих навчальних закладах відповідно до потреб сьогодення та їх затребуваність у сферах господарства на перших порах буде позитивно впливати на економічний розвиток держави та її практичної діяльності, але за невідповідності розвитку наукових досліджень та визначенню сфери наукових спеціальностей, які орієнтовані на цей розвиток, зазначений економічний ефект скоро піде на спад та дисбаланс між науковими дослідженнями та впровадженням їхніх результатів у практичну діяльність набуватиме все більших масштабів. Це, на нашу

думку, нині триває і у розвитку нашої країни. Науковці проводять дослідження, які переважно не впроваджуються у господарську діяльність, а отже, немає відповідного росту економічних показників розвитку нашої держави. Наукові здобутки, які не будуть впроваджуватися в практичну діяльність і тим самим приносити користь державі та суспільству, що їх створило, будуть здійснені марно та принесуть тільки економічні збитки на проведення відповідних досліджень та оплати праці науковцям.

Отже, доходимо висновку, що розвиток наукової сфери та сфери підготовки фахівців у вищих навчальних закладах має бути тісно пов'язаний та залежати один від одного. Баланс має створюватися на основі проведення необхідних наукових досліджень з розробки нових, перспективних інноваційних технологій, технічних, медичних, сільськогосподарських засобів, інформаційних технологій, впровадження їх у практичну діяльність відповідних господарських сфер та підготовки для них фахівців у вищих навчальних закладах.

Перелік наукових спеціальностей у сфері технічних наук, за якими присуджується науковий ступень кандидата (доктора філософії) чи доктора технічних наук [21], на цей час є значно ширшим, ніж Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти [20]. Перелік наукових спеціальностей є деталізованим та відображає всі напрями наукових досліджень у сфері науково-технічної діяльності, тому саме його ми пропонуємо взяти за основу у сегментації науково-технічної діяльності.

Також до спеціалізованих сегментів науково-технічної діяльності можна віднести суспільні відносини, які з плином часу сформувалися в усталені сфери науково-технічних досліджень та розробок за відповідними напрямками, такими як розробка спеціальної техніки для правоохоронної діяльності, товарів військового призначення, спеціальних технічних засобів для оперативних підрозділів правоохоронних органів, і мають чіткий перелік нормативно-правових актів, які регулюють діяльність у визначених сегментах науково-технічної діяльності.

Питання щодо впровадження результатів науково-технічної діяльності вкрай важливе. Проведення фундаментальних досліджень потребує впровадження їхніх результатів у прикладних дослідженнях, результатів науково-дослідних робіт у проведенні на їх основі дослідно-конструкторських робіт, а загальних наукових результатів науково-технічної діяльності – у суспільне життя. Впровадження результатів науково-технічної діяльності у суспільне життя потребує свого відповідного правового регулювання як одного з важливих сегментів науково-технічної діяльності, адже невпроваджені результати є марними результатами та не несуть жодної користі тому суспільству, яке забезпечило проведення науково-технічних досліджень та розробок.

Науково-технічна експертиза визначена відповідно до Закону України «Про наукову і науково-технічну експертизу» [22]. Закон визначає правові, організаційні і фінансові основи експертної діяльності в науково-технічній сфері, а також загальні основи і принципи регулювання суспільних відносин у галузі організації та проведення наукової та науково-технічної експертизи з метою забезпечення наукового обґрунтування структури і змісту пріоритетних напрямів розвитку науки і техніки, наукових, науково-технічних, соціально-економічних, екологічних програм і проектів, визначення напрямів науково-технічної діяльності, аналізу та оцінки ефективності використання науково-технічного потенціалу, результатів досліджень. Отже, науково-технічну експертизу законодавчо визначено як ще один сегмент науково-технічної діяльності.

Технічне регулювання, згідно із Законом України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» [23], – це правове регулювання відносин у сфері визначення та виконання обов'язкових вимог до характеристик продукції або пов'язаних з ними процесів та методів виробництва, а також перевірки їх додержання шляхом оцінки відповідності та/або державного ринкового нагляду і контролю нехарчової продукції чи інших видів державного нагляду (контролю). Тобто виник термін, який зумовлює саме правове регулювання певної галузі наукової діяльності, а саме технічної. Варто зазначити, що жодна галузь наукової діяльності, крім технічної, не має своєї системи правового регулювання. На наше переконання, до цієї системи необхідно також включити стандартизацію, сертифікацію та метрологічне забезпечення науково-технічної діяльності. Технічне регулювання теж є сегментом науково-технічної діяльності з огляду на той факт, що це правове регулювання, адже встановлення обов'язкових вимог до характеристик продукції або пов'язаних з ними процесів та методів виробництва потребує проведення науково-дослідних робіт щодо дослідження та встановлення відповідних технічних параметрів, які у подальшому будуть закріплені нормативно-правовими та нормативними документами щодо обов'язкового їх застосування до науково-технічної продукції.

Як зазначає А.М. Стельмащук, промисловість – це високорозвинута й провідна галузь матеріального виробництва, від рівня розвитку якої залежить технічне переозброєння та інтенсифікація всіх галузей економіки, підвищення добробуту народу, зміцнення обороноздатності країни. Автор за видами діяльності промисловість України поділяє на такі галузі: електроенергетику, нафтовидобувну, газову, вугільну, торф'яну промисловість, чорну металургію, кольорову металургію, хімічну та нафтохімічну промисловість, машинобудівну і металообробну, лісову, деревообробну та целюлозно-паперову, промисловість будівельних матеріалів, скляну та фарфоро-фаянсову, легку, харчову, борошномельно-круп'яну, комбікормову, мікробіологічну, медичну, поліграфічну та інші галузі промисловості [24].

Крім того, А.М. Стельмащук переконаний, що галузевий поділ промислового виробництва покладений в основу галузевого державного регулювання і реалізується через систему міністерств і державних комітетів [24].

Отже, з наведеного ми можемо зробити висновок, що додаткова сегментація науково-технічної діяльності може проводитися за відповідними галузями промислового виробництва, яке забезпечується галузевим державним регулюванням.

Висновки. Підбиваючи підсумки розгляду питання сегментації науково-технічної діяльності та розмежування за законодавством України, ми запропонували своє бачення зазначеної сегментації та встановили певні рівні.

Так, до першого рівня сегментації науково-технічної діяльності ми віднесли наукову діяльність, науково-педагогічну та науково-організаційну діяльність.

Сегментами другого рівня ми визначили фундаментальні та прикладні дослідження як види наукової діяльності.

До сегментів третього рівня науково-технічної діяльності віднесли науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання, а також проведення науково-технічних досліджень у рамках дисертаційних робіт.

Крім того, запропонували віднести проектно-конструкторські та технологічні роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням наукових і науково-технічних знань до стадії практичного їх використання в сфері науково-технічної діяльності до різновиду дослідно-конструкторських робіт.

Визначили, що більш детальну сегментацію науково-технічної діяльності можна проводити за Переліком науково-спеціальностей.

До спеціалізованих сегментів науково-технічної діяльності нами було віднесено розробку спеціальної техніки для правоохоронної діяльності, товарів військового призначення, спеціальних технічних засобів для оперативних підрозділів правоохоронних органів, які мають чіткий перелік нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у визначених сегментах, а також впровадження результатів науково-технічної діяльності в суспільне життя, науково-технічну експертизу та технічне регулювання.

Зазначили, що додаткова сегментація науково-технічної діяльності може проводитися за відповідними галузями промислового виробництва.

Список використаної літератури:

1. Про наукову і науково-технічну діяльність: Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII. Відомості Верховної Ради. 2016. № 3. Ст. 25.

2. Основи наукових досліджень : конспект лекцій / укладач Е.В. Колісниченко. Суми: Сумський державний університет, 2012. 83 с.

3. ДСТУ 3973-2000. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання науково-дослідних робіт. Загальні положення. К., 2001. 20 с.

4. ДСТУ 3974-2000. Система розроблення та поставлення продукції на виробництво. Правила виконання дослідно-конструкторських робіт. Загальні положення. К. 74 с.

5. Про державну реєстрацію науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 31 березня 1992 р. № 162.

6. Про державний облік засекречених науково-дослідних, дослідно-конструкторських розробок і дисертацій: Постанова Кабінету Міністрів України від 10.03.1994 № 155.

7. Порядок державної реєстрації та обліку відкритих науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Наказ Міністерства освіти і науки України від 27 жовтня 2008 року № 977.

8. Порядок державного обліку секретних науково-дослідних, дослідно-конструкторських робіт і дисертацій: Наказ Міністерства освіти і науки України від 09.06.2009 № 494.

9. Про вищу освіту: Закон України від 1 липня 2014 № 1556-VII. Відомості Верховної Ради. 2014. № 37–38. Ст. 2004.

10. Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах): Постанова Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 року № 261.

11. Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів: Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309.

12. Положення про спеціалізовану вчену раду: Наказ Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 14.09.2011 № 1059.

13. Порядок присудження наукових ступенів: Постанова Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 р. № 567 (зі змінами).

14. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації: Наказ МОН України від 12.01.2017 р. № 40.

15. Про затвердження Порядку присвоєння вчених звань науковим і науково-педагогічним працівникам: Наказ МОН України від 14.01.2016 № 13 (зі змінами).

16. Про затвердження Порядку формування Переліку наукових фахових видань України: Наказ МОН України від 17.10.2012 № 1111.

17. Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук: Наказ МОН України від 17.10.2012 р. № 1112.

18. Про оприлюднення дисертацій та відгуків офіційних опонентів: Наказ МОН України від 14.07.2015 № 758.

19. Деякі питання присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань: Наказ МОН України від 14.09.2011 № 1059.

20. Перелік галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти: Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/npras/248149695> (дата звернення: 26.02.2018).

21. Про затвердження Переліку наукових спеціальностей: Наказ Міністерства освіти і науки від 14 вересня 2011 року № 1057. Офіційний вісник України. 2011. № 78. С. 215. Ст. 2893.

22. Про наукову і науково-технічну експертизу: Закон України від 10 лютого 1995 року № 51/95-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1995. № 9. Ст. 56.

23. Про технічні регламенти та оцінку відповідності: Закон України від 15 січня 2015 року № 124-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 14. Ст. 96.

24. Стельмащук А.М. Державне регулювання економіки: навчальний посібник. Тернопіль: ТАНГ, 2000. 315 с. URL: <https://buklib.net/books/28663/>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРА

Смерницький Дем'ян Вікторович – кандидат юридичних наук, заступник директора Державного науково-дослідного інституту Міністерства внутрішніх справ України

INFORMATION ABOUT THE AUTHOR

Smernytskyi Demian Viktorovych – Candidate of Law Sciences, Deputy Director of the State Research Institute of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine

sdv2@ukr.net